ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ।

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਭੰਡਾਰੀ

ਵਧਾਵਾ ਰਾਮ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ – ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1954 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 408

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ LXX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6) ਅਤੇ 11(2)—ਕਰਜ਼ਾ-ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ-ਕੀ ਕਰਜ਼ਾ-ਸੈਕਸ਼ਨ 11(2) ਅਧੀਨ ਦਰਖਾਸਤ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ—ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

13 ਦਸੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਲੰਦੂਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ 1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਸ. ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ LXX ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ।

ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ

ਵਾਈ ਪੀ ਗਾਂਧੀ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਭੰਡਾਰੀ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ?

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਧਾਰਨ ਹਨ 8 ਅਗਸਤ, 1952 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਦੇਵੀ ਨੇ ਵਧਾਵਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼

ਕੀਤੀ ਅਤੇ 7 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਉਸਨੇ 7630/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। 16 ਜਨਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਇਕ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰ ਨੇ ਉਕਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਦਰਖਾਸਤ ਲਿਆਂਦੀ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ 7630/– ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਲਦੇਵੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਲਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੱਖ ਲਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਲਦੇਵੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਆਏ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(6) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਕਰਜ਼ੇ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਲਦੇਵੀ ਨੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ IV ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ

ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰੈਜ਼ੂਡੀਕੇਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ, ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਅਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੂਜੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਤੱਕ ਵਧਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਤੱਕ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 7 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਲਦੇਵੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁੜ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਡਿਕਰੀ ਕਦੇ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਾਜਨ ਚੁੱਘ, ਅਨੁਵਾਦਕ